

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 227

Maribor, petek 5. oktobra 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifi
Oglase sprejema tudi oglašni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vodstvo KDK in Slovenija

Včeraj se je, kakor običajno ob četrtkih, vršila v Zagrebu zopet seja izvršnega odbora Kmetsko-demokratske koalicije. Seji so poleg ostalih članov vodstva prisostvovali tudi slovenski poslanci dr. Zerjav, dr. Kramer in Pucelj, ki so poročali na seji o akciji KDK v Sloveniji. Ta akcija je tekom zadnjih mesecev zelo živahna, ker se vrše nedeljo za nedeljo veliki okrajni zbori koalicije, na katere prihajajo množice naroda iz velikih okolišev, ne samo pristaši koalicije, ampak tudi pristaši drugih strank, ki pa v polnem obsegu priznavajo upravičenost borbe KDK. Poročali so tudi o tesnem sodelovanju pristašev KDK pri raznih občinskih volitvah, s katerim se je v mnogih občinah dosegel lep uspeh celo v krajih, kjer člani KDK sami niso uspehovi v taki meri pričakovali. Končno so naši poslanci poročali tudi o enotni akciji KDK za predstoječe volitve v okrajne zastope in okrajne cestne odbore v mariborski oblasti, kjer bodo povsod postavljene enotne liste. Razpravljalo se je tudi že o bodočih volitvah v narodno skupščino ter so se postavile smernice za skupne kandidatske liste KDK zlasti v Sloveniji, pa tudi v drugih delih države.

Kakor so i predsednik KDK g. Pribečević slovenski poslanci dr. Kramer in Pucelj po seji izjavili novinarjem, je vzelo vodstvo KDK poročilo naših slovenskih poslancev z zadovoljstvom na znanje z željo, da slovenski del koalicije svoje dosedanje delo nadaljuje in da strne svoje vrste čim najbolj tesno. Za pristaše in prijatelje KDK v Sloveniji je to priznanje vsekakor zadoščenje, pa tudi spodbuda k nadaljnjemu še in tenzivnejšemu delu. Zadoščenje predvsem radi tega, ker se imamo pristaši KDK v Sloveniji boriti v najtežjih razmerah, ker so naši ljudje, zlasti naše uradništvo, naše obrtništvo in trgovstvo, pa tudi delavstvo in kmetijski sloj izpostavljeni najgršemu in najostudnejšemu fizičnemu in duševnemu terorju s strani klerikalizma, ki se je trenutno povzpelo do vrhunca svoje moči in to svojo moč izrablja naravno na vse mogoče načine. Ne samo da se proglašajo in izvaja s strani nahujskanih in zapeljanih mas bojkot proti naprednim obrtnikom in trgovcem, godijo se tudi stvari, ki kažejo vso goloto klerikalne morale: klerikalni občinski odborniki in člani krajnih šolskih svetov grozijo naprednim učiteljem, če se udeležujejo v Sokolu ali drugih izključno kulturnih organizacijah, s premestitvami, spravljajo jih z lažnjivimi ovadbami v dolgotrajne disciplinske preiskave in jim na ta način jemljejo možnost za kompetence, terorizirajo tudi uradništvo drugih oblasti in tako vlihtijo svoj srednjeveški bič nad inteligenco, hoteč s tem udariti tudi vse drugo napredno prebivalstvo. Še celo napredni kmet ni varen pred terorjem klerikalnih sosedov, ki mu iz maščevanja naprtijo tožbe in stroške, da bi ga uničili.

Vkljub vsemu pa zavzema gibanje Kmetsko-demokratske koalicije v Sloveniji vidno vedno širše oblike in zagrablja iz ljudskih mas tudi one, ki so dosedaj ves politični boj gledali indiferentno in priporočali nekakšno »slovensko slovo«. Danes tudi ti ljudje vidijo, da je nemogoča slova z ljudmi, ki so pljunili brez vsega strahu na interese Slovenije ter se prodali za sklado leče, da je njihov vojskovodja postal predsednik vlade, za hlapce srbijanskim hegemonistom, kate-

Vukičević zopet rovavi

NA KAKŠEN NAČIN BI SE RAD ODKRIL IZAL SVOJIH NASPROTNIKOV V GLAVNEM ODBORU STRANKE.

BEOGRAD, 5. oktobra. Razpravljajoč o političnem položaju, naglašala današnja »Politika«, da bo Velja Vukičević nadaljeval borbo proti glavnemu odboru radikalne stranke. Da se reši svojih glavnih nasprotnikov v radikalnem glavnem odboru, je sedaj sprožil predlog, da naj bi bil Marko Tričković imenovan za poslanika v Washingtonu, dr. Ninčić pa za poslanika v Parizu ali Londonu. V glavnem odboru pa bi po njegovem načrtu vstopila kot podpredsednika dr. Lazar Marković in Milan Stojadinović, vsa ostala mesta pa naj bi zavzeli samo ožji sotrudniki Velje Vukičevića. Seveda pa je skoro izključeno, da bi radikalni glavni odbor nasedel tem Vukičevićevim načrtom, ker so preveč prozorni.

BEOGRAD, 5. oktobra. Današnje »Vreme« ponatiskuje razkritja »Jutra« o tajinstvenem nedeljskem posetu dr. Korošca v Sloveniji ter o njegovem prizadevanju, da bi prišel v stike s Kmečko-demokratsko koalicijo. To poročilo je izzvalo v vseh tukajšnjih političnih krogih veliko pozornost in različne komentarje. V radikalnih in demokratskih krogih so radi takega

postopanja dr. Korošca zelo ogorčeni, ker vidijo v tem skrajno neobjektivnost napram zaveznikom v vladi. Dočim se predstavlja dr. Korošec v Beogradu za najhujšega nasprotnika KDK, pa skuša za hrbtom svojih zaveznikov priti v stike z zastopniki KDK in napraviti eventualno nov aranžman proti dosedanjim svojim zaveznikom.

V Beogradu za Koroščevo potovanje v Slovenijo ni nihče vedel in jih je zato »Jutrovo« razkritje tembolj iznenadilo. V zvezi z najnovejšo Koroščevo akcijo razpravlja današnje »Vreme« obširno tudi o sporih, ki so nastali med dr. Korošcem in dr. Brejčevim skupino, ki se zavzema za sporazum s KDK ter obsoja dosedanjo Koroščevo politiko in njegovo zavezništvost z Vukičevićem. Na drugi strani zahtevajo krščanski socijalci, ki so močni posebno v Ljubljani, zopetni sprejem dr. Stanovnika v stranko ter odstavitev kaplana Gabrovška kot glavnega strankinega tajnika. List naglašala, da more že v kratkem priti celo do razcepa v klerikalni stranki, ako se dr. Korošcu ne posreči ta spor primerno urediti in izgladiti.

Poincarejeve težkoče

POINCAREJEV ULTIMATUM FINANČNEMU ODBORU. — MOŽNOST TEŽKE FINANČNE KRIZE V FRANCIJI.

PARIZ, 5. oktobra. Ministrski predsednik Poincare je stavil finančnemu odboru poslanske zbornice ultimativno zahtevo, da naj sprejme proračun za prihodnje leto v neizpremenjeni obliki. Vlada se bo vsaki izpremembi odločno protivila in prepušča finančni komisiji vso odgovornost za eventualni izbruh vladne krize, ki bi bila sicer neizbežna. Finančna komisija je razpravljala včeraj o Poincarejevi zahtevi in je prišlo pri tej priliki do ostrega spopada med levčarskimi socijalisti in strankami desnice. Socijalisti se odločno protivijo določbam novega finančnega zakona, ki vsebuje tudi dovoljenje za obnovev raznih cerkvenih

redov, ki so bili svoječasno v Franciji odpravljani. Socijalisti poudarjajo, da pomeni to v gotovi meri izpremembo ustave. Toda dokler niso urejeni odnosi Francije z Vatikanom, nočejo socijalisti niti slišati o kakih cerkvenih reformah v Franciji. Zagrozili so celo, da iz svoje krizo vlade, čeprav trenutno ni videti nobene možnosti za sestavo novega kabineta. V francoskih političnih krogih je vzbudil Poincarejev spor s socijalisti veliko pozornost, obenem pa tudi bojazen, da pride do ostre notranje borbe, ako bi vlada vztrajala pri svoji dosedanji negotovnosti.

Povratek Davidovića v Beograd

BEOGRAD, 5. oktobra. Vodja demokratov, Ljuba Davidović, ki se je mudil tri tedne v Vrnjački banji, se je vrnil v Beograd. Zvečer se bo vršila seja demokratskega kluba, na kateri bodo razpravljali o političnem položaju.

Radoslavov se urne na Bolgarsko

SOFIJA, 5. oktobra. Prijatelji bivšega bolgarskega ministrskega predsednika Radoslavova, ki je po polomu

Bolgarske v svetovni vojni pobegnil v Nemčijo in se stalno naselil v Berlinu, so izvršili pri bolgarski vladi korake, da bi se dovolil Radoslavovu povratek na Bolgarsko, ker starček že čuti, da se mu bližajo zadnji dnevi in bi rad umrl v svoji domovini, iz katere je bil izgnan.

Veliko neurje u Alžiriji

PARIZ, 5. oktobra. V Ostraganu v francoski Alžiriji je razsajalo včeraj veliko neurje, ki je napravilo ogromno škodo. Padala je tudi toča, debela kot golobja jaca. Dve deklici, ki ju je nevihta zajela na prostem, so našli mrtvi. Ubila jih je toča.

Dr. Morocutti odpuščen iz oblastne službe

Znani voditelj naših Nemcev in takozvani manjšinski politik, dr. Kamilo Morocutti, okrožni zdravnik v Št. Ilju, je odpuščen iz oblastne službe kot okrožni zdravnik.

Balkan balkanskim narodom

ATENE, 5. oktobra. Grški listi objavljajo podrobnosti o novem jugoslovansko-grškem dogovoru, ki sta ga sklenila Venizelos in Marinković. Kar se tiče takozvane jugoslovanske nevtralne cone v solunski luki, je dr. Marinković pristal na to, da obdrži Jugoslavija samo one olajšave, ki jih uživa že sedaj, ne da bi bila s tem kršena suvereniteta Grške. Železniška proga Gjevvelija—Solun ostane še vnaprej popolnoma v grški upravi. Pač pa je Grška pripravljena, da pomnoži za jugoslovanski tranzitni promet določene vlake. Obalna plovnica ostane samo v rokah Grkov. Jugoslovanski parniki bodo smeli voziti iz luke samo ono blago, ki bo odposlano iz Jugoslavije v inozemstvo. Ta sporazum bo fiksiran v dveh pismih, nakar bo podpisana še prijateljska in arbitražna pogodba med obema državama. Pogodba bo veljavna za pet let. Zunanji minister dr. Marinković je izjavil dopisniku »Elefterou Virna«: Balkan mora ostati balkanskim narodom. Kakor se nikdo ne meša v notranje stvari skandinavskih držav, tako moramo zahtevati, da se nikdo ne meša niti v balkanske posle, ker bi to moglo izzvati samo medsebojne prepire in zmešnjave.

Proces radi atentata na italijanskega kralja

RIM, 5. oktobra. Včeraj je bila pred izrednim sodiščem zaključena razprava proti osumljencem, ki so bili aretirani o priliki atentata na italijanskega kralja Viktorja Emanuela v Milanu. Obtoženih je bilo sokrivde na atentatu nad 100 oseb, vendar pa so bili radi pomanjkanja dokazov vsi oproščeni.

Katastrofalni plazovi pri Bellinzoni

BELINZONA, 5. oktobra. Veliki plazovi, ki so se udrli z gore Arbedo, so pokrili nad dva in pol milijona kvadratnih metrov šume. Trije hribi, Delamonte, Chiara in Rustada, so sploh popolnoma izginili. Cesta, ki vodi v Gesero, je uničena v daljavi dveh kilometrov. Čeni se, da se je vsulo nad 30 milijonov kubičnih metrov zemlje. Plaz kamenja se je ustavljal pri Orbedu in je dolino Arbedo popolnoma zasul. Škoda znaša več milijonov frankov, človeških žrtev pa k sreči ni bilo.

Mirno priznanje.

— Krasno knjižnico imate! Za te dragocene knjige ste pač izdali ogromne vsote...
— Jaz ne! Pač pa oni, ki so mi posodili te lepe eksemplarje...

rim danes pomagajo izkoriščati in izsesavati že itak izmozgano Slovenijo. Tako se širi krog Kmetsko-demokratske koalicije, ali če hočete napredne fronte, tudi v Sloveniji. To mora vse odločne in odkrite pristaše in prijatelje KDK v Sloveniji navdajati z veseljem in zadoščenjem, zlasti še, ako to priznava tudi vrhovno vodstvo celotne KDK.

Priznanje pa mora biti pristašem KDK v Sloveniji obenem tudi strogo naročilo, da se ne ustavimo v svojem delu, ampak, da vršimo poleg velikih zborov, kjer pokažejo mase naroda svojo voljo, svoje tiho propagandno in organizatorno delo tudi v vseh naših organizatornih edinicah obeh koaliranih strank. V tem ležijo predpogoji za uspeh pri vsako-

kratnih bodočih volitvah, bodisi da bodo iste v posameznih občinah, ali v okrajih, ali pa po vsej državi. Naše delo moramo usmeriti tako, da bo vrhovno vodstvo KDK zadovoljno tudi z našim uspehom pri volitvah v narodno skupščino, katere imamo vsekakor pričakovati v doglednem času.

Avtor „švejska“ v umobolnici

PISATELJ JAROSLAV HAŠEK JE NEKAJ OD »ŠVEJSKA« TUDI SAM PREISKUSIL.

Avtor slavnega dela »Dobri vojak Švejska« deli v polni meri usodo vseh pisateljev, ki so se proslavili po smrti. Češki pisatelj Jaroslav Hašek je bil v dobi svojega življenja velik v ožjem krogu svojih znancev, bil je velik bohem, povedal in počel je marsikatero originalno šaljivo, a vse to je prišlo do veljave šele te daj, ko je reven umrl in ko je čas dovel do tega, da se njegovo delo lahko širi po knjigah in odrih. Usodo po smrti slavnih mož deli v prvi vrsti v tem, da se okrog njega plete vse polno anekdot, od katerih smo že tudi navedli nekatere ne glede na to, če so dovolj pristnega izvora. Sledeča je pa zajamčeno pristna. Hašek je bil veseljak, policija je pa z drugimi uradi vred v svojem poslovanju jako trezna in natančna in tako že smemo po njenih podatkih verjeti sledeče:

Februarja 1. 1911 se je razširila med praškimi bohemski vest, da je Hašek prišel v umobolnico. In res, zvestega tovariša ni bilo na spregled. Doma ga ni, zaprt ni, torej bo le res, da je med norci. To prvi so hoteli stvar razjasniti, a se to ni zgodilo prej, dokler se Hašek ni sam zopet pojavil.

Res je bil v praški umobolnici od 9. do 27. februarja 1911. To se je zgodilo takole: Ko se je vračal od »Flecka«, gostilne, kjer je bil kuhan in pečen, ob zadnji uri 8. februarja domov preko Karlovega mosta, se mu je zdelo, da nekdo vpije iz vode. Splezal je na kandelaber, da bi dovolj dobro videl, kaj se godi spodaj na vodi. Ko se razgleduje, gredo mimo neki filistri, ki si mislijo: To je kakšni kandidata. Vlečejo ga doli ter mu lepo prigovarjajo, naj ne dela čupnih neumnosti.

Novi abesinski kralj

Dne 1. oktobra je obvestilo abesinsko zunanje ministrstvo vse evropske vlasti, da je bila na predlog etiopske kraljice Judite izročena kraljevska oblast v Abesiniji Ras Tafariju. Vzroke tega naglega in nepričakovanega povišanja dosedanega regenta za kralja je iskati v dvorni zaroti, ki je bila pred kratkim odkrita in je bila naperjena proti Ras Tafariju. V tej zaroti je baje sodelovala tudi duhovščina. Vojaška stranka, ki ji stoji na čelu Ras Tafari, je potem zahtevala, da se njen vodja takoj proglasi za kralja. To se je tudi zgodilo, kar pričča, da ima vojaška stranka v Abesiniji silno moč in vpliv. Ras Tafari dokazuje, da je potomec kralja Salamona in kraljice Sabe. Star je šele 37 let in je bil ljubljenec znanega kralja Menelika, ki ga je zastrepila njegova žena Taita. Kraljica Judita, Menelikova hčerka, je tedaj imenovala Ras Tafarija za regenta, vendar pa mu ni izročila vse oblasti. Sedaj pa se je odpovedala vsemu in se hoče popolnoma umakniti. Ras Tafari, ki zna izborno tudi francoski, je že 1. 1924 kot regent odpravil suženjstvo v Abesiniji in odšel leto kasneje na potovanja po Evropi, kjer je študiral razne moderne naprave na vseh poljih.

Kraljev rokav — edinica za merilo dolžine

Pred prihodom kralja Henrika I. na angleški prestol, niso imeli v Angliji nobene enotne mere za dolžino, temveč se imela razna mesta vsako svojo posebno mero. Sicer je bil yard že tedaj najbolj razširjena mera v britanskem kraljestvu, toda njegova dolžina ni bila povsod enaka. Trgovski posli so bili zato zelo otežkom, posebno v tkalni industriji, kjer so potrebo enotnega merila še prav posebno občutili. Tudi krojači so bili vsled tega čisto v velikih neprilikah in so imeli včasih celo škodo. Kralj Henrik I. se je zato odločil, da napravi konec temu in uvede enotno mero za merjenje dolžine. Treba je bilo samo najti edinico za to mero. In tu je goli slučaj priskočil kralju na pomoč. Nekega dne je prinesel krojač kralju obleko, ki jo je zanj napravil. Ko pa je kralj pomeril obleko, je zapazil, da so rokavi prekratki. Ker je bil kralj zelo skop človek, je krojaču kratkoma ukazal, da naj obdrži to obleko zase ali jo proda komu drugemu, njemu pa na-

Hašek je imel svoje dobre mere v glavi in gotova beseda »rešitelj« so ga tako prevzele, da je začel kričati na ves glas. Pritekli so stražniki in še drugi pasanti in seveda — vsi so videli samo trdovratnega samomorilca.

Hašek je to ulogo najbolje igral in tako je prišel od policije, kjer je bil že od raznih prejšnjih prilik jako nezadovoljen, v — norišnico, kar je bilo zanj nekaj popolnoma novega. Tudi uloga blazneza mu je dobro došla: Vse, kar je imel na srcu proti policiji in državi je lahko izrekel in ko je govoril o cesarju v Žargonu svoje stalne krčme in svojega omizja, je na obrazih zdravnikov, raznih »svetnikov« in policijskih uradnikov videl samo pomilovanje. Ubogi blaznež! Veselilo ga je tudi, da je raznim policijskim uradnikom v obraz ali vsaj na njih naslov lahko povedal vse, kar ga je težilo.

V blaznici so na njem, ko je bil že davno iztreznjen ter se je iz radovednosti podvrgel vsemu kot šahi, preizkusili vse svoje že dolgo uvedene metode. Pisali so tudi zapiski, od katerih so nekateri še v originalu citirani v »Pravo Lidu«. Jaroslav Hašek se je »držal«, dokler se je mogel, napravil je obilo zapiskov, potem je pa postal tak, da so celo zagriženi blazniški zdravniki uvideli, da nimajo norca pred seboj.

Značilno je to, da ni niti eden od njih spregledal šale. Ko je odšel, so se vsi podpisali kot »geistig krank aufgenommen, gesund entlassen«. Nobeden ni vedel, kako se jim je Hašek smejal in kako se jim danes mi smejimo ob »Švejsku«.

pravi novo zastoj in da naj vzame točno mero za rokave. Roka Henrika I. je merila točno 914 milimetrov. Henrik I. je izdal nato odlok, da mora ta dolžina odsej naprej služiti kot osnovna edinica za merjenje dolžine, ime »yard« pa je ostalo neizpremenjeno.

Kajenje zapovedano

Vsakemu so znani razni oddelki na vlakih, čakalnice na nekaterih postajah in različni drugi lokali, kjer je kajenje najstrožje zabranjeno. Manj znano je bilo doslej, da so po nekaterih državah v železniških vagonih oddelki, kjer je kajenje naravnost zaukazano. To posebnost ima n. pr. naša sosedna Rumunska. Kakor so gotovi oddelki najstrožje in izključno za nekadilce rezervirani, tako smeš v oddelke za kadilce samo takrat, če res pušiš. Če zasačijo tu potnika, ki nima zapaljene cigarete, cigare ali pipe, mora takoj odšteti globo 30 lejev. Pravijo, da je ta strogot rumunske železniške uprave čisto logična in dosledna. Če je zabranjeno kadilcem uživati nikotin v vagonu za nekadilce, čeprav bi bili tu sami kadilci, ne bi bilo pravilno, da bi prihajali nasprotniki božje travice zavzemat prostore v oddelke za pušiče, kjer ne bi našel mesta morda kakšen navdušen kadilec!

Originalna tekma

Čim je minulo poletje in so se pariški izletniki in letoviščarji zopet vrnili v mesto, se je skupina novinarjev odločila, da priredi originalno tekmo: koga je namreč solnce najbolj ožgalo. Prijavilo se je 50 oseb, ki jih je bilo v resnici vredno pogledati. Vse telo je bilo od solca enakomerno in močno ožgano. Da se to doseže, je potrebno seveda sistematično solnčenje, ki traja več tednov. Prvo nagrado je dobila gospica Canon, filmska igralka, ki se je mudila celo poletje na morju. Ona je vzbudila tudi sicer pri tekmovalcu največjo pozornost. Imela je na sebi črni kopalni kostum, ki ji je krasno pristojal. Od moških je dobil prvo nagrado neki Artis, ki pa je potem na splošno začudenje vseh priznal, da ni ogorel na morju, temveč v kopalšču Join Ville blizu samega Pariza. Pokazati je le hotel, kako lahko človek močno počrni, ne da bi zapravil težke tisočake v dragih morskih kopalščih,

Težki časi za cilindre

Za visoke, trde klobuke so nastopili težki časi. Celotno v Angliji, njihovi domovini, izgublajo vedno bolj na veljavi. Med njegove številne nasprotnike spada tudi župan v Salfordu, ki je odločno izjavil, da ne bo nikdar več nosil cilindra, češ, da je to pokrivalo neestetično. Še hujši nasprotniki cilindra pa so občinski očetje v francoskem mestecu Courtenaillu, kjer so uradno prepovedali nošenja cilindra in določili za prestopke denarno globo 5 frankov. Svoj odlok je utemeljil magistrat s tem, da ima cilinder nesocialno tendenco, ker pomeni ponižanje za vse, ki si ne morejo nabaviti tako dragoceno pokrivalo. Cilinder da nosijo samo ošabni ljudje, ki bi se radi razlikovali od nižjega ljudstva. Vrh tega je cilinder tudi ostuden in je njegova odprava z republikanskega stališča torej popolnoma ute meljena.

Francoska kraljica lepote se joca

Francoska kraljica lepote, Raymonde Allain, ki je dobila na svetovnem lepotnem tekmovanju drugo nagrado, je dobila sedaj angažman v nekem varijetaju. To sicer ni nič posebnega, ker končajo pač vse francoske kraljice lepote v varijetaju. Toda letošnja francoska kraljica lepote je vzbudila mnogo večjo pozornost, ker je hčerka igralca in vrh tega mnogo bolj inteligentna, kakor pa njene prednice na tem zavidičnem položaju. Prvi poizkusi pred izbrano publiko so imeli popoln uspeh. Gospica Allain si je takoj osvojila srca vseh navzočih, ki so navdušeno ploskali, čeprav se ne ve, ali jih je bolj očarala njena lepota ali njeni igralski talenti. Sedaj pa se je zgodilo nekaj posebnega. Ko je gospica Allain vrnila s svojega prvega poizkusnega nastopa domov, se je vrgla v naročje svoje matere in obupno zaplakala: »Kadar se me bo ves Pariz nagledal, kakor kake redke živali, pa me ne bo nikdo več hotel za ženo!«

Povratek v primitivno stanje

Angleško ministrstvo za narodno zdravstvo je dobilo od neke otroške klične poročilo o nekem otroku, pri katerem gre za slučaj atavizma in povratka v primitivno stanje. Klinika je zahtevala od ministrstva, da odstrani iz bolnice neko tri in pol leta staro deklico, češ da je njeno obnašanje nevarno za otroke. Deklica je lepa in zdrava, obnaša pa se kakor žival. Tolče okrog sebe in uniči vsako obleko. Sedaj je oblečena v najmočnejši material, ki ga ne bi mogel raztrgati niti odrasel človek, toda ona je pričela obleko glodati z zobmi in je že na več krajih raztrgana. Uprava bolnice si zato ni znala pomagati drugače, kakor da je vtaknila nesrečno deklico v kletko, kjer je pod neprestanim nadzorstvom.

Nenavaden prijatelj živali

Pariški list »L'Interensicant« je poslal pred kratkim razpisno splošno znanim osebam pismo s prošnjo, da naj opišejo kako dobro delo, ki so ga izvršili kedaj v svojem življenju. Odgovori so bili seveda objavljeni in so čitatelja zelo zabavali. Najbolj čuden odgovor je poslal častni predsednik francoskega društva za zaščito živali. Ta dobri človek pripoveduje sledeči dogodek iz svoje mladosti: »Ko sem se mudil v Švici, sem skočil oblečen v neko jezero, da rešim čebelo, ki se je potapljala. Ne čudite se, to ni čisto nič smešno!« — List pa pripominja k temu, da je vendar malo čudno, postavljati lastno življenje v nevarnost, da se reši skromna čebelica. Vsekakor je ta prijatelj živali velik čudak ali pa morda celo bedak.

Pri mladem zagovorniku.

— Jaz osebno itak verjamem, da ste res nedolžni!
— Saj ste še začetnik ...

Sokolstvo

Udruženje rez. oficirjev in bojnikov slavi v nedeljo, 7. tm. desetletnico proboja solunske fronte. Članstvo se poziva k čim večji udeležbi te proslave. Zdravo! Odbor,

je od nekdanj bila znana po svoji hudobnosti.

Danes pa je cela hiša vesela, četudi se pere perilo, ker se rabi

Sport

MOLNP—službeno.

V nedeljo 7. tm. se bodo vršile naslednje tekme: igrišče ISSK Maribora: ob 13.30 mladini SK Rapid—SK Železničar, ob 15. SK Železničar—Svoboda; igrišče SK Rapida ob 10. rezervi SK Železničar—SK Svoboda. Vse tekme so prvenstvene. Klubi se opozarjajo ponovno, da imajo nastopiti točno in da zgubijo v slučaju prepozne nastopa tekmo p 0:3. — Službujoči odborniki na igrišču ISSK Maribora gg. Winterhalter in flovar, na igrišču SK Rapida g. Breznik. Vsak udeleženi klub ima delegirati k tekmam po tri starejše vestne reditelje, ki se javijo četrti ure pred pričetkom igre službujočemu odborniku.

Sodniška sekcija ZNS—službeno.

V nedeljo sodijo: mlad. prv. Rapid—Železničar g. Turino; rez. prv. Svoboda—Železničar g. Bizjak; Rapid—Ptuj g. Nemeč in Železničar—Svoboda g. Frankl.

ISSK Maribor—nogomet.

Prvo moštvo odpotuje jutri v soboto ob 18.34 pod vodstvom centralnega tajnika g. dr. Planinška v Beljak. To so igralci: Geuer, Koren, Unterreiter, Hreščak I, Pepo, Prevo, Pepček, Hreščak II, Pavlin, Vodeb, Čmrli. — Postava rezervnega moštva za Celje se določi danes in bo obvestil igralce kapetan moštva.

Naš sodnik v Budimpešti.

Za nedeljsko mednarodno medmestno tekmo Dunaj—Budimpešta, ki se bo vršila v madžarski prestolici, je določen jugoslovanski sodnik Padjen, ki se mudi trenutno v Gradcu.

Turneja Rusov.

Ruška nogometna reprezentanca nadaljuje s svojo turnejo po raznih krajih Avstrije. Prvočrtašnjim je igrala v Vöslau-u proti delavskemu teamu Vöslau, Berndorfa in Solenaua ter je zmagala 8:2 (5:1). Jutri nastopijo Rusi v tekmi z reprezentanco Nižje Avstrije v Atzgersdorfu.

Tenis.

Curiški »Sport« objavlja naslednji vrstni red v teniškem prvenstvu Evrope za l. 1928: gospodje: 1. Henri Cochet (Francija), 2. René Lacoste (Frc.), 3. Jean Borotra (Frc.), 4. H. L. de Morpurgo (Italija), 5. Christian Boussus (Frc.), 6. Jacques Brugnon (Frc.), 7. Daniel Prenn (Nemčija), 8. Hendrick Timmer (Nizoz.), 9. Jan Koželuh (ČSR), 10. Béla pl. Kehring (Madž.), 11. H. W. Austin (Angl.), 12. René de Buzet (Frc.), 13. Pierre Landry (Frc.), 14. Roderik Menzel (ČSR), 15. Fran Matejka (Avstrija). — Dame: 1. Lily de Alvarez (Span.), 2. Eileen Bennet (Angl.), 3. Cilly Aussem (Nemčija), 4. Maud Watson (Angl.), 5. Kea Bouman (Nizoz.), 6. Peggy Saunders (Angl.), 7. Hélène Nicolopoulo (Frc.), 8. E. H. Harvey (Angl.), 9. Robin Coueraue (Nizoz.), 10. C. Hardie.

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

»Vse Ti dam, kar...«
 »Za vse dragocenosti sveta Vas ne bi vzela,« je zaklicala.
 »Nekaj posebno dragocenega Ti darujem.« Njegov glas je postal mehkejši in tišji. »Darujem Ti človeško življenje.« Mislila je, da govori o Dicku Gordonu.
 »Darovati Ti hočem bratovo življenje.«
 Za sekundo se ji je vrtela vsa soba in roka ji je iskala oporo stola.
 »Kaj mislite?« je vprašala.
 »Dati Ti hočem življenje brata, ki je v gloucesterski jetnišnici obsojen na smrt,« je dejala žaba.
 Z zadnjim naporom se je oprijela stola. »Moj brat?« je zajecjela.
 »Danes je ponedeljek,« je rekla žaba, »in v sredo bo umrl. Daj mi besedo, da prideš, ko Te kličem in rešil ga bom.«
 »Kaj je storil?«
 »Lewa Bradya je umoril.«
 »Lewa Bradya?« je vprašala. Žaba je prikimala.
 »To ni res,« je vzkliknila, »to samo pravite, da bi me prestrašili.«
 »Hočeš postati moja žena?«
 »Nikdar, nikdar,« je kričala. »Rajše umrjem. Lagali ste.«
 »Če me potrebuješ, pokliči me,« je rekla žaba. »Bel papir postavi na okno in rešil Ti bom brata.«
 Omahnula je preko mize. »Ni res, ni res,« je ihtela.
 Odgovora ni bilo in ko je pogledala, je bila soba prazna. Omahujočih korakov je šla v kuhinjo. Vrata, ki so vodila na vrt, so bila široko odprta. Prisluskovala je v temo, a ni slišala nobenega koraka. Toliko moči je še imela, da je zaprla vrata na vrt ter šla v svojo sobo, kjer je pred posteljo omedlela.
 Dnevna svetloba se je vsipala skozi okno, ko je prišla k zavesti. Vsi udje so jo boleli, oči so bile rdeče od joka, glava pa omotična. Dogodivščino je pa le zamogla presoditi z mirno krvjo. To ni res, ne more biti res, mož jo je gotovo hotel samo strašiti.

Naglo se je oblekla in hitela, da še doseže jutranji vlak. Naj je še toliko misli vrvelo po njeni glavi, na predajo pa vendar ni mislila niti trenutek in niti enkrat se ni ozrla na okno, kamor bi morala položiti list papirja, da bi bratu rešila življenje.
 Dick in Elk sta sedela ravno pri zaju-terku, ko je prišla in že prvi pogled je obema povedal, da prinaša slabe novice.
 »Ostanite, gospod Elk,« je dejala, ko je inspektor vstal. »Vse morate izvedeti.«
 Kratko je opisala dogodek pretekle noči in Dick je poslušal z naraščajočo jezo in začudenjem.
 »Ray obsojen na smrt?« je vprašal.
 »To ni res!«
 »Kje naj bi bil Ray?« je vprašal Elk.
 »V jetnišnici v Gloucestru.«
 V prisotnosti obeh prijateljev je Ela komaj zadrževala solze.
 »Gloucester?« je ponovil Elk počasi.
 »Tam sedi en obsojenec na smrt, mož z imenom — — — imenom — — —« Napeto in naporno je premišljeval. »Carter,« je dejal končno. »Tako je Carter, neki potepuh, ki je umoril drugega potepuha z imenom Phenan.«
 »Seveda ni to z Rayom v nobeni zvezi,« je dejal Dick. »Ta pošast Te je hotela samo preplašiti. Kdaj naj bi bila usmrtitev?«
 »Jutri,« je ihtela Ela. Bila je na koncu svojih moči.
 »Draga moja, ne joči vendar. Ray je gotovo nekje na potovanju,« jo je tolažil.
 Elk ni bil tako trdno prepričan kakor Dick. Elk se je med tem tiho odstranil. Gordon, da žaba laže. Takoj, ko je prišel v svoj urad, je poklical svojega novega pomočnika.
 »Rekord,« je velel kratko. »Vse podatke o možu z imenom Carter, ki je v jetnišnici v Gloucestru obsojen na smrt. Fotografije, odtise prstov in zapisnike o zločinu.« Po desetih minutah se je vrnil uradnik z malo mapo.
 »Fotografij še nimamo,« je rekel »Pri umorih dobivamo popolna poročila od deželne policije šele po usmrtitvi.« Elk je prokrel deželno policijo ter začel pregledovati spise. Ti so mu povedali toliko kot nič. Višina in teža moža bi bila lahko

ista kot pri Rayu. V rubriki »posebna znamenja« ni bilo druge opombe kot »mala brada.«
 Elk se je zdrznil. »Mala brada? Začetek brade?« Ray Bennet se iz nerazumljivega vzroka naenkrat ni več bril. — »A kaj,« je zaklical in vrgel spise na mizo, »nemogoče je, ali vendar — — —« Vzel je brzojavni formular ter napisal depešo:
 »Ravnateljstvu jetnišnice Gloucester, zelo nujno. Pošljite s posebnim selom sliko na smrt obsojenega Jima Carterja. Sel naj odpotuje s prvim vlakom. Zelo nujno!«
 Dovolil si je predrznost, da je podpisal depešo z imenom policijskega prezidenta. Ko je bil brzojav odposlan, se je vrnil k pregledovanju osebnega opisa. In naenkrat je našel opombo, katero je poprej spregledal: »Brazgotina od cepljenja na desnem laktu.« To je bilo neobičajno. Navadno se cepi zgoraj na levi roki. To si je zabeležil ter se lotil svojega navadnega dela.
 Opoldne je dospel odgovor iz Gloucestra z naznanilom, da so fotografije že na potu. To je bilo torej v redu. Če se pa izkaže, da je res Ray, kaj pa potem? V svojem srcu je molil Elk z vso gorečnostjo, da bi bilo laž, kar je rekla žaba.
 Ravno ob enih ga je poklical Dick ter ga povabil, da bi prišel k njemu in Eli v avtoklub na kosilo. To je bilo vabilo, katero bi Elk sprejel v vsakem slučaju, ker je z velikim veseljem obiskoval druge klube.

Ko je prispel in sicer neobičajno točno, je našel deklico v skoraj veselem razpoloženju. In njegovo brzo oko je opazilo na njenem prstu prstan presenetljive krāsote, ki ga poprej še nikdar ni videl. Dick Gordon je gotovo dobro izbral svoj prosti predpoldan.
 »Elk, bojim se, da zanemarjam delo,« je dejal Dick, ko so se vsedli v prekrasno opremljeni jedilnici kluba. »Mislim pa, da ste Vi dobro uporabili predpoldan ter me niste preveč pogrešali.«
 »Seveda sem ga,« je odvrnil Elk. »Bilo je zanimivo. V vzhodnem okraju Londona so zopet koze in pri ravnateljstvu sem slišal, da bodo vnovič cepili vse policiste. Cepljenje je pač nekaj, kar ne morem prenašati. Zdi se mi tudi, da je človek v mojih letih imun proti vsem bacilom, ki se sprehajajo po svetu.«
 Ela se je nasmehnila. »Ubogí gospod Elk, popolnoma soglašam z Vami. Midva z Rayem sva pred petimi leti, ko je bila velika epidemija, tudi dosti trpela radi cepljenja. Rayu je bilo še hujše kot meni. Skoraj dva tedna je bila njegova roka otekla.«
 Dvignila je roko ter pokazala tri male brazgotine na desnem laktu.
 »Doktor je dejal, da je boljše cepiti na laktu, ker se manj opazi. Ali ni bila to dobra ideja.«
 »Da,« je odvrnil Elk počasi, »ali je Vaš brat cepljen na istem mestu?«
 Prikimala je in vprašala osuplo: »Kaj Vam pa je, gospod Elk?«

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in sejalno nameno obdobja: vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5.—

Zemlje, dopisovanje in oglaševanje ali ročnanega značaja: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

- Baržun**
v veliki izbiri že od Din 22.— naprej se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. U
- Važno za vse!**
Popravila šivalnih in pisalnih strojev, gramofonov, otroških vozičkov, koles in motorjev. Emajliranje in poniklovanje. Shramba koles in motorjev brez zimo. Vse to izvršuje najkulantnejše in po brezkonkurenčnih cenah meh. delavnica in trgovina dvokoles, pisalnih in šivalnih strojev, Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 1879
- Kavarna Park**
sprejme abonente na dobro domačo hrano. 1875
- Mlad lovski pes**
se je zatekel. Oda naj se pri Pschunderju, Tvorniška ulica 26. 1896
- Sostanovalec**
boljšega gospoda sprejemem. Naslov pove uprava lista. U
- Črna denarnica**
z vsebino 7 á 100 Din, drugo po Din 10.—. Denarnica je bila dne 2. oktobra ob pol 12. vzeta na pulu v drogeriji Wolfram. Oseba je poznana in naj isto odda v drogeriji Wolfram ali na naslov, kateri se nahaja v denarnici. 1895
- Samo Din 26—28 plačate**
za podplatanje ženskih čevljev in Din 22—38 za podplatanje moških čevljev. Tudi vse čevlje z gumijastimi podplati in snežne čevlje sprejema v popravilo po najnižjih cenah »Brzopodplata«, Tattenbachova ulica 14. 1898
- Park kavarna**
čez zimo odprta. Dnevno koncert. 1900
- Mlado dekle se išče**
k 8 mesecey staremu otroku. Ponudbe z navedbo plače pod »Ljubim otroke« na upravo lista. 1892
- Prazno sobo**
iščem za takoj. Naslov pove uprava »Večernika«. 1896

Naznanilo!
Prispelo je novo dalmatinsko vino in se toči v gostilni pri »Starem mostu« v Dravski ulici štey. 13
Na drobno in debelo! Za obilen obisk se priporoča
1893 lastnik

V KAVARNI
EVROPA
se priredi v soboto dne 6. oktobra
veliko jesensko noč
z vojaško godbo ter različne druge zabave. Znižane cene vinu. Kavarna bo zelo okusno dekorirana. Vstop 5 Din. — K obilnemu obisku vabi
1849 vodstvo kavarne

ŠOLSKE KNJIGE
ZA VSE SREDNJE, MEŠČANSKE IN OSNOVNE ŠOLE TER ŠOL. POTREBŠČINE DOBITE
V KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE
MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 13

Koline
(furež) in **sladki vinski mošt**. Domače pečene jetrne in krvave klobase. Ljutomerčan, Framčan in breskov bovie. — Godba.
Hotel Mariborski dvor — Oset
Vinski mošt
dalmatinec, prvovrstni filtrirani beli in črni, se toči v
Prvi dalmatinski kleti
Maribor, Mesarska ulica štey. 5
K obilnemu obisku se priporoča **Jos. Povodnik**

Damski frizerski salon
Frankopanova ul. 42
(Pred vojašnico Kralja Petra)
Naznanjam cenj. damam, da sem otvorila moderno in higijeno urejen salon za vse panoge lasne nege. Striženje bubiglavice in barvanje las. Brezkonkurenčna postrežba. Priporoča se k obisku
Marija Spitzer - frizerka

Kavarna Jadran
vsako soboto in nedeljo
KONCERT
"Zahtevajte povsod „Večernik“!"